

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. STANISŁAWA STASZICA
W BŁASZKACH
ROK SZKOLNY 2022/2023**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego.
- II. Wizja i misja szkoły.
- III. Sylwetka absolwenta szkoły.
- IV. Najważniejsze cele wychowania i profilaktyki.
- V. Wnioski z diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole.
- VI. Powinności wychowawcze.
- VII. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach.
- VIII. Zasady ewaluacji.
- IX. Roczny plan pracy wychowawczo - profilaktycznej szkoły.

I. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego.

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugih.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspierać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączy więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. Wizja i misja szkoły.

WIZJA SZKOŁY

W tradycyjnym ujęciu zadaniem szkoły jest nauczanie, wychowanie i opieka, zaś głównym celem wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia. Ważne jest również, aby każda szkoła miała swój charakter i niepowtarzalną atmosferę.

Szkoła marzeń, to:

Szkoła, która podejmuje działania by wykształcić i wychować człowieka mądrego, kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego i twórczego.

W której panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera oparta na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, pomocy i współdziałaniu.

W której nauczyciele w swojej pracy wspierają rodziców w procesie wychowania i kształtowania rozwoju osobowego uczniów we wszystkich wymiarach – intelektualnym, fizycznym, duchowym i emocjonalno-społecznym.

Szkoła, w której uczeń wyposażony zostaje w niezbędną wiedzę i umiejętności. W szkole otrzymuje niezbędną pomoc i wsparcie.

Szkoła, która umożliwia pobieranie nauki przez osoby niepełnosprawne, niedostosowane społecznie zgodnie z indywidualnymi potrzebami, otacza opieką i wspiera uczniów z dysfunkcjami.

Szkoła, w której dyrektor tworzy właściwą atmosferę pracy, jest konsekwentny w postępowaniu, potrafi sprawnie organizować pracę szkoły, wspiera nauczycieli w ich pracy, umie rozwiązywać konflikty- jest dobrym gospodarzem szkoły. Buduje społeczność szkolną wykorzystując potencjał wszystkich jej filarów: uczniów, nauczycieli, pracowników i rodziców.

MISJA SZKOŁY

Chcemy, żeby nasze szkoły kształciły uczniów tak, aby radzili sobie w nieustannie zmieniającym się świecie, byli otwarci na nowe oraz odważnie stawiali czoła coraz bardziej wymagającej rzeczywistości. Najważniejszym zadaniem naszej szkoły jest troska o każde dziecko i stworzenie warunków do jak najlepszego rozwoju.

W szkole pracuje się w oparciu o wartości zaczerpnięte z polskiej tradycji i kultury, oraz przyjmuje się uniwersalne zasady etyki, respektując chrześcijański system wartości. Uczy się też szacunku dla wszystkich tradycji i kultur w imię szeroko pojętej tolerancji.

Uczeń, nauczyciel, pracownik szkoły akceptując jej społeczność, reguły i zasady panujące w szkole – jest „u siebie”.

Wszyscy, budujemy rzeczywistość sprzyjającą rozwojowi i uczeniu się .

III. Sylwetka absolwenta szkoły.

Uczeń, który kończy edukację w Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Błaszczkach:

Sfera naukowa:

1. Ma świadomość, że uczenie się jest procesem, który trwa przez całe życie. Dąży do rozwoju swoich zdolności. Jest kreatywny, samodzielny i odpowiedzialny.
2. Potrafi logicznie argumentować, krytycznie myśleć oraz samodzielnie dostrzegać problemy i je rozwiązywać.
3. Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji i umie stosować poznane wiadomości w życiu.
4. Posiada umiejętność poprawnego komunikowania się w języku polskim, w mowie i w piśmie. Czytanie jest dla niego ważnym sposobem zdobywania informacji i własnego rozwoju.
5. Potrafi przynajmniej w podstawowym zakresie porozumiewać się w mowie i piśmie w języku obcym.

Sfera społeczna:

1. Jest konsekwentny w dążeniu do zaplanowanego celu, w pełni odpowiada za swoje postępowanie i czyny.
2. Jest człowiekiem, który ma poczucie własnej wartości i jest asertywny.

3. Dbą o własne zdrowie i higienę. Zna współczesne zagrożenia zdrowia w różnych jego aspektach. Umie rozpoznawać u siebie objawy stresu i potrafi sobie z nimi radzić.
4. Jest zaangażowany w działania podejmowane na terenie szkoły i chętnie reprezentuje ją poza jej murami.
5. Dostrzega wartość rodziny jako niezastępowanego środowiska rozwoju człowieka i umie określić jej rolę.
6. Wykazuje życzliwe, optymistyczne nastawienie do siebie samego, otoczenia, przyszłości, wynikające z poczucia własnej wartości.

Sfera kulturalna:

1. Zna środowisko w którym mieszka, identyfikuje się również z szerszymi dla siebie grupami: wspólnotą europejską, państwową, narodową.
2. Traktuje ojczyznę jako wartość, szanuje tradycje narodowe i regionalne.
3. Uczeń jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji. Ma orientację, co do predyspozycji związanych z wykonywaniem określonego zawodu.
4. Jest tolerancyjny, wrażliwy na sytuację drugiego człowieka i chętny do niesienia pomocy.

IV. Najważniejsze cele wychowania i profilaktyki.

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia,

z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnieniem bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniająmu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

V. Wnioski z diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole.

W klasach I-III

Czynniki chroniące:

1. Według ankietowanych rodziców dzieci chodzą spać o stałej porze i regularnej godzinie oraz mają co najmniej dziewięć godzin snu. Tak odpowiedziało 73% ankietowanych.
2. Rodzice dbają o aktywny tryb życia, ruch i wysiłek fizyczny (81% respondentów).
3. Na pytanie, czy dziecko ma swoje miejsce do odrabiania pracy domowej i nauki pozytywnie odpowiedziało 86% osób ankietowanych.
4. Kontakty z rówieśnikami są podtrzymywane. Dzieci mają czas na zabawę i odpoczynek.
5. Rodzice pilnują prawidłowej organizacji dnia, snu, aktywności fizycznej.
6. Na pytanie, kiedy dziecko odrabia pracę domową, 27% badanych rodziców odpowiedziało, że po posiłku, po południu - 54%, zaraz po szkole - 6%.
7. Na pytanie, czy dziecko wymaga pomocy ze strony dorosłego ankietowani odpowiedzieli: sporadycznie 47%, często 49%, tylko 3% potrzebuje stałej pomocy ze strony dorosłego.
8. 64% badanych rodziców odpowiedziało, że ich dziecko nie spotkało się z brakiem akceptacji ze strony rówieśników.
9. Na pytanie: Czy jesteś dziś wyspany? 79% badanych dzieci odpowiedziało, że tak,
10. 39 % rodzice zaznaczyło, że czują wsparcie ze strony szkoły, jeśli chodzi o dbałość o higienę i zdrowie dziecka,
11. Na pytanie jak się dziś czujesz? **76%** badanych uczniów odpowiedziało, że czuje się dobrze.

Czynniki ryzyka

1. Tylko **36%** ankietowanych osób odpowiedziało, że dziecko zawsze jada śniadanie w domu, czasami - **36%**, nigdy -**13%**. Jest to niepokojące, ponieważ śniadanie zapewnia lepszą pracę i koncentrację na lekcjach.
2. Na pytanie jak się dziś czujesz? **24 %** uczniów odpowiedziało, że źle, a **8 %** badanych dzieci - smutno.
3. Na pytanie, czy dziecko akceptuje swój wygląd **32 %** rodziców odpowiedziało, że nie, natomiast **21%** badanych, że nie wie. Brak akceptacji zazwyczaj dotyczył wyglądu i zachowania.

W klasach IV-VIII

W roku szkolnym 2022/2023 w diagnozie czynników chroniących i czynników ryzyka skoncentrowano się na obszarach dotyczących zdrowia psychicznego uczniów.

Na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród uczniów wybranych losowo klas szóstych, siódmych i ósmych, rozmów z nauczycielami, uczniami i rodzicami, obserwacji, wywiadów przeprowadzonych z dyrektorem szkoły i wychowawcami klas oraz analizy dokumentów, ustalono:

1. Czynniki chroniące występujące w środowisku szkolnym:

- Duża część uczniów akceptuje swój wygląd (67%)
- 61% uczniów deklaruje, że odżywia się w miarę regularnie,
- 68% uczniów nie doświadczyło dokuczania albo wyśmiewania z powodu wyglądu lub stroju,
- znaczna część uczniów nie wykazywała niepokojących symptomów, mogących świadczyć o depresji (65% uczniów oświadczyło, że nie miewają złego nastroju przez dłuższy czas, 69% uczniów przez dłuższy czas nie czuło się rozdrażnionym, nerwowym, 74% uczniów nie izolowało się od innych osób, 67% uczniów nie miało poczucie bycia osamotnionym, niezrozumianym, 69% uczniów nie miało poczucia bycia bezużytecznym, beznadziejnym)
- 76% uczniów ocenia swoje relacje z rodzicami jako bardzo dobre, lub dobre, a 75% ocenia tak relacje z kolegami i koleżankami. 93% uczniów ma przyjaciela lub grupę przyjaciół,
- zdecydowana większość deklaruje, że zwróciłaby się do kogoś po pomoc, gdyby miała problemy (89% do członków rodziny, 31% do koleżanki, kolegi, 11% do nauczycieli)
- 94 % uczniów deklaruje, że ma zainteresowania, które realizują w wolnym czasie,
- 75% uczniów w miarę regularnie uprawia jakąś aktywność fizyczną,
- Zdecydowana większość uczniów dobrze, lub bardzo dobrze ocenia swoją wiedzę na temat zdrowego stylu życia (92%),

- 70% uczniów twierdzi, że dobrze lub bardzo dobrze ocenia swój styl życia pod względem odżywiania się, snu, dbania o zdrowie, kondycję fizyczną i psychiczną,
- W szkole przestrzega się procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych,
- W placówce realizowane są różnorodne działania profilaktyczne, wychowawcze, w tym w formie wolontariatu oraz promujące zdrowy styl życia,
- Szkoła w miarę możliwości organizuje wycieczki krajoznawcze, konkursy i inne działania rozwijające zainteresowania uczniów i sprzyjające ich integracji,
- Na rok szkolny 2022/2023 zaplanowano zajęcia pozalekcyjne rozwijające uzdolnienia i zainteresowania uczniów oraz mające na celu zapewnienie im pomocy w nauce,
- W szkole dostosowuje się metody pracy i wymagania do indywidualnych potrzeb uczniów, szczególnie tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- Znaczna liczba uczniów korzysta z różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- Placówka współpracuje w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, policją i MGOPS w Błazskach.

2. Czynniki ryzyka występujące w środowisku szkolnym:

- Mimo deklarowanego przez większość zadowolenia z własnego wyglądu, 56% uczniów zaznaczyło, że przynajmniej raz w życiu odchudzało się, a 7% z nich odchudza się cały czas,
- 39% uczniów zdarza się objadać lub przez czas powyżej tygodnia nie mieć apetytu,
- 32% uczniów doświadczyło dokuczania lub wyśmiewania z powodu wyglądu lub stroju i 16% z nich mocno się tym przejmowało,
- Prawie połowa uczniów deklaruje problemy ze snem (47%)
- Niepokojące objawy mogące mieć związek z depresją deklaruje ok. 1/3 badanych (zły nastrój przez dłuższy czas 35%, rozdrażnienie, nerwowość 31%, izolowanie się od innych 26%, poczucie osamotnienia, niezrozumienia 33%, poczucie bycia bezużytecznym, beznadziejnym 31%),
- 22% badanych zaznaczyło, że zdarzyło im się samookaleczać, w tym 8% robiło to wielokrotnie,
- 24% deklarowało myśli samobójcze, w tym 7% wielokrotne, 43% z nich mówiło o tym komuś z rodziny, a 19 % koleżance lub koledze, jednak informacje te nie dotarły do wychowawców ani pedagoga szkolnego,
- 4% uczniów źle ocenia swoje relacje z rodzicami, a 7% z kolegami
- 7% uczniów deklaruje, że nie ma przyjaciela,

- 8% badanych zaznaczyło, że w przypadku problemów nie zwróciło by się o pomoc do żadnej osoby, ponieważ nie mają do nikogo zaufania,
- 37% uczniów deklaruje, że nie lubi chodzić do szkoły; 56% stresuje się sprawdzianami i kartkówkami, 35% odpowiedziami na forum klasy, 6% z powodu złych relacji z rówieśnikami, 26 % obawia się niektórych nauczycieli i 49% nie lubi wstawać rano,
- 6% uczniów zaznaczyło, że nie ma żadnych zainteresowań, a 22% rzadko lub nigdy nie uprawia aktywności fizycznej,
- 8% badanych ocenia swoją wiedzę na temat zdrowego stylu życia jako niewystarczającą,
- Znaczna ilość uczniów wymaga pomocy ze względu na problemy wychowawcze, emocjonalne lub w budowaniu prawidłowych relacji z rówieśnikami - opieką pedagoga szkolnego w roku szkolnym 2021/22 objętych było 83 uczniów,
- W roku szkolnym 2022/21 wielokrotnie dochodziło do konfliktów pomiędzy uczniami, które były rozwiązywane z pomocą nauczycieli, wychowawców, czasami dyrekcji i rodziców, pedagog szkolny 28 razy przeprowadzał mediacje w sytuacjach poważniejszych konfliktów,
- Ze względu na brak środków niemożliwe jest zapewnienie wszystkich potrzebnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów,
- W roku szkolnym 2021/22 nie udało się zrealizować wszystkich zaplanowanych zajęć warsztatowych we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Warcie,
- Pojedynczy uczniowie wykazują przejawy demoralizacji, lub utrzymują kontakty z osobami zdemoralizowanymi,
- W roku szkolnym 2021/2022 kilkoro uczniów wykazywało znaczące problemy z frekwencją, jeden z nich był nieklasyfikowany z tego powodu, a troje uczniów nie otrzymało promocji do następnej klasy.

VI. Powinności wychowawcze.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę; wspierają dzieckiemu wszystkim jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;

- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirować pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji; współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką; współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności; kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań; dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia,
- budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają zapisy Statutu szkoły, szkolnych regulaminów i procedur ;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swoje prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- rzetelnie wywiązują się ze swoich obowiązków;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

VII. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH Z UDZIAŁEM UCZNIA OBOWIĄZUJĄCE W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. STANISŁAWA STASZICA W BŁASZKACH

Zasady ogólne:

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie w najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły.

Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest wychowawca. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.

W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie Sąd Rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Nauczyciel dokumentuje zaistniałe zdarzenia na terenie szkoły, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń.

SZKOLNE PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH
obejmują następujące sytuacje z udziałem uczniów:

- 1) Nierealizowanie obowiązku szkolnego.
- 2) Agresja i przemoc rówieśnicza.
- 3) Rażące naruszenie dyscypliny na zajęciach lekcyjnych.
- 4) Łamanie prawa przez ucznia w stosunku do nauczyciela.
- 5) Palenie papierosów.
- 6) Alkohol i narkotyki (uczeń pod wpływem substancji, posiadanie substancji, znaleziona substancja na terenie szkoły).
- 7) Demoralizacja.
- 8) Czyny karalne na terenie szkoły.
- 9) Zniszczenie mienia szkolnego.
- 10) Osoba obca na terenie szkoły.

- 11) Uczeń ofiarą krzywdzenia w rodzinie.
- 12) Nieobecność rodziców / prawnych opiekunów ucznia.

Do reagowania na powyższe sytuacje zobowiązani są wszyscy pracownicy szkoły. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

1 Nierealizowanie obowiązku szkolnego.

1. W przypadku stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej, wychowawca klasy ma obowiązek podjąć następujące działania:
 - a) sprawdzić sytuację ucznia (z badać przyczynę nieobecności) poprzez kontakt telefoniczny, korespondencyjny - wysłanie wiadomości do rodziców/ prawnych opiekunów ucznia,
 - w sytuacji braku kontaktu w rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia bądź braku skuteczności interwencji (co najmniej dwie próby), wychowawca ma obowiązek podjąć dalsze kroki, tj.: kontakt z dzielnicowym lub inną instytucją wspierającą opiekę i rozwój dziecka w celu interwencji;
2. W przypadku stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej przekraczającej 50% zajęć lekcyjnych w danym miesiącu, tj. ok. 65 godzin lekcyjnych, dyrektor szkoły wysyła :“Upomnienie” dotyczące nierealizowania obowiązku szkolnego do rodziców / opiekunów prawnych ucznia;
3. Jeśli po upływie 7 dni od otrzymania “Upomnienia” przez rodziców / opiekunów prawnych, uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor dostarcza do Urzędu Gminy i Miasta “Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego”;
4. Na wniosek dyrektora szkoły, Burmistrz wszczyna postępowanie egzekucyjne, które skutkować może karą pieniężną w wysokości do 5 000 zł;
5. Równocześnie, zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich, szkoła może wystąpić do Sądu Rejonowego z prośbą o wydanie postanowienia w sprawie ucznia nierealizującego obowiązku szkolnego.

2 Agresja i przemoc rówieśnicza.

1. Sytuacje w których należy podjąć postępowanie dotyczą:
 - naruszenia nietykalności fizycznej innych osób (z wyjątkiem czynów karalnych ściganych z urzędu, wobec których zastosowanie mają procedury zawarte w § 8),
 - naruszenia godności osobistej innych osób (wulgaryzmy, przemoc psychiczna)

2. Każdy członek społeczności szkolnej (uczeń, nauczyciel, pracownik niepedagogiczny, rodzic) ma obowiązek zareagować na sytuację agresji i przemocy na terenie szkoły poprzez:
 - uczeń – poinformowanie o zajściu osoby dorosłej;
 - nauczyciel, pracownik szkoły – zdecydowane przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary, poinformowanie o sytuacji wychowawcy,
 - rodzic – zgłoszenie faktu agresji i przemocy wychowawcy, dyrektorowi lub pedagogowi szkolnemu.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą – identyfikuje ofiarę, agresora i świadków zdarzenia oraz podejmuje interwencję profilaktyczną – wychowawczą wobec agresora.
4. Ofiara zajścia zostaje objęta szczególną uwagą
5. W zależności od nasilenia problemu, uczeń będący agresorem może wraz z rodzicami zostać skierowany do placówki świadczącej pomoc psychologiczną – pedagogiczną.
6. W razie powtarzających się lub szczególnie niebezpiecznych zachowań agresywnych na terenie szkoły, wobec ucznia podejmowane są następujące kroki (w zależności od nasilenia problemu):
 - rozmowa interwencyjna z wychowawcą,
 - rozmowa z pedagogiem szkolnym,
 - rozmowa dyscyplinująca z udziałem dyrektora szkoły;
 - spisanie kontraktu z udziałem rodziców/opiekunów prawnych, wychowawcy, pedagoga szkolnego oraz dyrektora, w którym uczeń zobowiązuje się do przestrzegania ustalonych reguł, naprawienia wyrządzonej szkody oraz do poniesienia konsekwencji w razie złamania zasad kontraktu;
7. W razie braku efektu powyższych działań szkoła może zwrócić się do Sądu Rejonowego o wydanie postanowienia w sprawie ucznia.

3 Rażąco naruszenie dyscypliny na zajęciach lekcyjnych.

1. Jeżeli uczeń w rażąco sposób narusza dyscyplinę podczas zajęć lekcyjnych, tzn. znacząco utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie zajęć, nauczyciel może wezwać (telefonicznie za pośrednictwem innego ucznia) wychowawcę, pedagoga szkolnego lub inną dyspozycyjną w danym momencie osobę.
2. Jeżeli interwencja nie przyniesie pożądanego skutku, nauczyciel może podjąć decyzję o konieczności odosobnienia ucznia w celu zapewnienia klasie odpowiednich warunków do nauki. Odosobnienie następuje przez przejście do gabinetu pedagoga, sekretariatu, gabinetu dyrektora i wykonywanie tam zadania zleconego przez nauczyciela, dotyczącego tematu lekcji.

3. Warunkiem uzyskania obecności na zajęciach edukacyjnych, z których uczeń został odizolowany, jest zaliczenie zadanego materiału. Nauczyciel na kolejnej lekcji może sprawdzić fakt wykonania zadania poprzez kontrolę zeszytu lub krótką kartkówkę. Wykonanie zadania lub kartkówka mogą podlegać ocenie.

4. Łamanie prawa przez ucznia w stosunku do nauczyciela.

1. Nauczyciel korzysta w związku z pełnieniem obowiązków służbowych z prawa do ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy państwowych (Karta Nauczyciela art.63).
2. Łamanie prawa w stosunku do nauczycieli obejmuje takie zachowania, jak: słowne groźby, zwerbalizowane lub w postaci sms-ów, zniesławienie wulgaryzmami, zastraszanie, szantaż, naruszanie nietykalności cielesnej, okradanie, niszczenie mienia prywatnego.
3. Organ prowadzący oraz dyrektor są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.
4. Uczeń ponosi odpowiedzialność za łamanie prawa w stosunku do nauczyciela według stosownych przepisów prawa.

5. Palenie papierosów i e-papierosów.

1. Osoba, która zauważy, że uczeń pali papierosy lub e-papierosy (w szkole lub jej obrębie), zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
2. Wychowawca, przeprowadza z uczniem rozmowę profilaktyczną, informując o negatywnych skutkach palenia zobowiązując ucznia do zaniechania negatywnego postępowania.
3. Wychowawca klasy informuje rodziców / opiekunów prawnych.
4. Każdorazowo w sytuacji palenia papierosów lub e-papierosów uczeń otrzymuje ujemne punkty z zachowania.
5. Notoryczne łamanie porządku szkolnego poprzez palenie papierosów lub e-papierosów może zostać zgłoszone do Sądu Rejonowego.
6. Jeśli uczeń przejawia również inne zachowania świadczące o demoralizacji, wszczynana zostaje odpowiednia procedura.

6. Alkohol i narkotyki.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, który wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
2. Osoba wyznaczona przez dyrektora odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona powiadamia rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

5. Po powrocie ucznia do szkoły, dyrektor wraz z wychowawcą przeprowadzają z uczniem rozmowę dyscyplinującą. Uczeń otrzymuje ujemne punkty z zachowania.
6. Jeśli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich podejrzeniach powiadamia dyrektora szkoły, który informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancji dobrowolnie, dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji.

Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel/dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

7. Demoralizacja.

Demoralizacja – zgodnie z art.4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich – naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18-tu lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły.

3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskana informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
5. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzystała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z dyrektorem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

8. Czynny karalne na terenie szkoły.

Przez „czyn karalny” rozumie się czyn zabroniony przez ustawę jako:

- a) przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo
- b) wykroczenie określone w art. 51, 62, 69, 74, 76, 85, 87, 119, 122, 124, 133 lub 143 Kodeksu wykroczeń. Do czynów karalnych ściganych z urzędu należą m.in.: bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch), pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego), wymuszenia pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój), kradzież, uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia środków przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

9. Zniszczenie lub zawłaszczenie mienia szkolnego i prywatnego

1. W przypadku zgłoszenia zniszczenia lub zawłaszczenia sprawą zajmuje się pracownik pedagogiczny, któremu zniszczenie lub zawłaszczenie zgłoszono.
2. O fakcie zniszczenia lub zawłaszczenia bezzwłocznie powiadamiany jest Dyrektor szkoły.
3. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba podejmuje czynności mające na celu ustalenie sprawcy zniszczenia lub zawłaszczenia oraz powiadamia o swoich działaniach rodziców ucznia podejrzanego o dokonanie zniszczenia lub zawłaszczenia oraz w przypadku zniszczenia lub zawłaszczenia mienia prywatnego, rodzice ucznia poszkodowanego.
4. Rodzice ucznia zobowiązani są pokryć koszty zakupu lub naprawy zniszczonego lub zawłaszczonego mienia szkolnego. Rodzice ucznia poszkodowanego mają prawo wystąpić do rodziców sprawcy o pokrycie kosztów zakupu lub naprawy mienia prywatnego.
5. W przypadku, gdy wartość zniszczonego lub zawłaszczonego mienia przekracza kwotę zgodną z aktualnym stanem prawnym, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana Policji.

10. Osoba obca na terenie szkoły:

1. Każdy, kto nie jest obecnie uczniem lub pracownikiem szkoły, traktowany jest jako osoba obca.
2. Wszyscy pracownicy szkoły powinni zwracać uwagę na osoby obce przebywające na terenie szkoły – zapytać o cel pobytu oraz skierować do sekretariatu lub w razie możliwości pomóc w rozwiązaniu problemu. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję co do zasadności pobytu osoby obcej na terenie szkoły. Na tej podstawie ma prawo zabronić wstępu do szkoły.

11. W razie notorycznego łamania norm i zasad obowiązujących w szkole, wobec ucznia mogą zostać podjęte następujące działania (jeżeli nie zostały ujęte w powyższych procedurach):

- rozmowa interwencyjna z wychowawcą, pedagogiem szkolnym,
- rozmowa jw. z udziałem rodziców / opiekunów prawnych,
- rozmowa dyscyplinująca z udziałem dyrektora szkoły,
- spisanie kontraktu z udziałem rodziców/opiekunów prawnych, wychowawcy, dyrektora, w którym uczeń zobowiązuje się do przestrzegania ustalonych reguł, naprawienia wyrządzonej szkody oraz do poniesienia konsekwencji w razie złamania zasad kontraktu,
- Zespół Wychowawczy z udziałem Policji, - skierowanie sprawy do Sądu Rejonowego.

12. Samowolne opuszczanie zajęć lub szkoły przez ucznia.

1. W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia po stwierdzeniu nieobecności niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
2. Ww. osoby starają się ustalić miejsce pobytu ucznia w czasie nieobecności na zajęciach.
3. Jeżeli uczeń nie przebywa na terenie szkoły, nauczyciel, dyrektor natychmiast powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zdarzeniu. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości - kontaktu z rodzicami i ustalenia miejsca pobytu ucznia, zawiadamia policję.
4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę ze spotkania.

VIII. Zasady ewaluacji.

Efekty działań wychowawczo – profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco.

Sposoby zbierania informacji:

- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych;
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami;
- analiza dokumentów;
- ankiety;
- wywiad.

IX. Roczny plan pracy wychowawczo-profilaktycznej w roku szkolnym 2022/2023

Klasy I

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Zapoznanie z symbolami narodowymi. 2. Poznawanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich 3. Poznawanie swojej miejscowości 4. Poznawanie sylwetek słynnych Polaków, patrona szkoły. 5. Szkolne obchody świąt narodowych.	Pogadanki, wycieczki, udział w uroczystościach szkolnych i gminnych o wymowie patriotycznej, filmy, audycje telewizyjne i inne.	Uczeń kształtuje w sobie poczucie tożsamości narodowej, przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej.
1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami zawartymi w Statucie Szkoły. 2. Wdrażanie do podejmowania zadań i odpowiedzialności za ich realizację (trójki klasowe, pełnienie dyżurów). 3. Wspólne organizowanie imprez klasowych, niektórych zajęć, dekoracji klasy itp. 4. Samopomoc koleżeńska, opieka nad klasopracownią.	Wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych, pomoc słabszym, niepełnosprawnym, chorym. Pogadanki, zajęcia realizowane przez nauczycieli, wychowawców, pedagogów.	Dziecko ma poczucie przynależności do klasy, współdziała w grupie, uczy się postaw społecznych, wychowuje się do demokracji i samorządności. Zwracają się o pomoc do dorosłych w sytuacjach trudnych.
1. Omówienie z uczniami praw i obowiązków dziecka w rodzinie. 2. Wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną.	Pogadanki, organizowanie Dnia Dziecka, Matki, Ojca, Babci, Dziadka.	Uczeń rozumie rolę i znaczenie rodziny w życiu człowieka.

3. Przekazywanie wartości związanych z rodziną.		
4. Szczególna opieka nad dziećmi z rodzin z problemami i w sytuacjach kryzysowych.	Dofinansowanie obiadów, pomoc dzieciom z rodzin ubogich.	Uczeń ma zapewnioną niezbędną pomoc, w tym materialną w trudnych sytuacjach .
5. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia, dziecka, człowieka.	Współpraca z instytucjami wspomagającymi rodzinę i dziecko.	
6. Przekazanie informacji o tym, gdzie należy szukać pomocy np. w sytuacjach naruszania netykalności, przemocy itp.	Informacje na gazetkach ściennych, na stronie szkoły.	Uczeń zna numery telefonów instytucji. Wie, gdzie należy szukać pomocy w sytuacjach, gdy zagrożone jest jego zdrowie, życie oraz jego bliskich, znajomych.
7. Wdrażanie do współpracy, jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym.	Pogadanki, zajęcia realizowane przez nauczycieli, wychowawców, pedagogów.	Rozpoznaje sytuacje zwiastujące zagrożenie i umie właściwie reagować.
8. Kształtowanie postaw ograniczonego zaufania do osób nieznanym.		

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i rówieśniczej.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Dokładne rozpoznanie środowiska rodzinnego pod kątem mogących się pojawić w przyszłości problemów natury społeczno – emocjonalnej (choroby, sytuacja materialna, patologie, przemoc w rodzinie, i inne). 2. Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia konfliktów i problemów wychowawczych. 3. Integrowanie społeczności klasowej.	Rozmowy z rodzicami, zabawy socjoterapeutyczne, psychodramy, rozmowy z uczniami, pogadanki, filmy , Andrzejki, wigilia klasowa, wycieczki, zabawy klasowe itp.	Uczeń poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej.

1. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 2. Wdrażanie do konkretnych działań. 3. Wdrażanie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd. 4. Rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań pod kątem uczciwości, eliminowanie np. ściągania, wyręczania się innymi, wykorzystywania innych. 5. Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się, „mówienia nie”, gdy ktoś namawia do niewłaściwych lub niebezpiecznych zachowań	Pogadanki, zajęcia, psychodramy, dyskusje. Uczenie reagowania na zjawiska dyskryminacji i przemocy. Zawieranie kontraktów klasowych, rozmowy, psychodramy, filmy, spotkania z policjantem, kontakty z rodzicami, spektakle profilaktyczne.	Dziecko uczy się wrażliwości na potrzeby innych, przyswaja sobie podstawowe zasady tolerancji. Potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych. Dziecko uczy się uczciwości, odpowiedzialności, asertywności, dokonywania słusznych wyborów.
1. Znaczenie życzliwości i uprzejmości w kontaktach z rówieśnikami. 2. Wyrabianie postawy empatii w stosunku do chorych kolegów. Zwracanie uwagi na zasady bezpieczeństwa w kontakcie z osobami przechodzącymi chorobę zakaźną. 3. Kształtowanie umiejętności efektywnej współpracy w czasie nauki i zabawy z zastosowaniem reżimu sanitarnego.	Scenki dramatyczne „Pomocne ręce” Przygotowanie przyjemnych niespodzianek dla najbliższych. Wykonanie „Pocieszanek” dla tych, którym jest smutno. Scenki dramatyczne, symulacyjne rozmowy telefoniczne, pogadanki. Współpraca w czasie zabaw zespołowych i zajęć ruchowych.	Uczeń wie, że zawsze może liczyć na kolegów. Zna wartość niesienia pomocy potrzebującym. Uczeń zna zasady kontaktowania się przez telefon z chorymi rówieśnikami oraz zasady niesienia im pomocy w wypełnianiu obowiązków szkolnych. Zachowuje się bezpiecznie w kontaktach z chorymi osobami. Uczeń aktywnie współpracuje w grupie stosując się do przyjętych zasad.

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Umożliwianie uczniom udziału w różnych wydarzeniach kulturalnych, 2. Zapewnienie możliwości zwiedzania zabytków, wystaw muzealnych i artystycznych 3. Edukacja czytelnicza i medialna. 4. Powierzenie uczniom zadań zespołowych wynikających z bieżących potrzeb procesu dydaktycznego.	Wyjazdy do teatru, kina, „spotkania z muzyką” wycieczki krajoznawczo-turystyczne, pasowanie na Czytelnika, zajęcia prowadzone przez nauczycieli biblioteki, konkursy, stosowanie aktywnych metod pracy, udział w konkursach.	Uczeń chętnie korzysta z dóbr kultury, umie się odpowiednio zachować w różnych miejscach i okolicznościach. Uczeń korzysta z biblioteki, wypożycza i czyta książki. Uczeń jest aktywny w procesie dydaktycznym, chętnie uczestniczy w proponowanych działaniach, konkursach.
1. Przygotowywanie uczniów do twórczej ekspresji. 2. Umożliwianie uczniom prezentowania swoich talentów i umiejętności na forum klasy i szkoły. 3. Promowanie książki, muzyki, kontaktu ze sztuką jako formy spędzania czasu wolnego i zdobywania wiedzy o świecie i sobie samym.	Konkursy piosenki, plastyczne, biblioteczne, inscenizacje, psychodramy, recytacje, śpiew, wystawki książek, czynny udział w uroczystościach szkolnych,	Dziecko podejmuje próby twórczego uczestnictwa w kulturze, poznaje rolę i znaczenie kultury i sztuki w życiu człowieka.
1. Zapoznanie uczniów ze środowiskiem lokalnym, instytucjami publicznymi, rodzajami i sposobami spraw załatwianych w tych instytucjach. 2. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów. 3. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i umożliwianie optymalnego rozwoju uczniom. 4. Dostrzeganie różnic między rzeczywistością a przekazem medialnym.	Wycieczki, wywiady, spotkania z ludźmi znanymi w środowisku. Zajęcia rozwijające zainteresowania przygotowanie do konkursów szkolnych, międzyszkolnych: spotkania z pedagogiem, różne formy pomocy w nauce Pogadanki, rozmowy nt. oglądanych programów, filmów i bajek.	Uczeń poznaje otaczający go świat fizyczny i społeczny, odnajduje w nim swoje miejsce. Rozpoznaje swoje uzdolnienia, stosuje wiedzę i umiejętności w życiu codziennym, uczestniczy w konkursach wiedzy. W pełni wykorzystuje i rozwija swoje możliwości intelektualne. Umie krytycznie i racjonalnie korzystać z oferty medialnej.

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny, właściwą organizacją dnia i ich znaczeniem w zdrowym stylu życia. 2. Realizacja profilaktyki zdrowego uzębienia. 3. Wdrażanie uczniów do utrzymywania w czystości miejsca pracy. 4. Udział uczniów w konkursach o tematyce zdrowotnej. 5. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy. 6. Uświadamianie uczniów w zakresie zagrożenia i profilaktyki COVID 19. 7. Wspieranie uczniów w radzeniu sobie z emocjami, w tym związanymi z pandemią.	Pogadanki, rozmowy, spotkania z pielęgniarką, fluoryzacja, konkursy. Przypominanie uczniom o dbałości o higienę osobistą i porządek wokół siebie. Przeszkolenie uczniów w zakresie pierwszej pomocy. Pogadanki, filmy, rozmowy z uczniami, zapoznanie i przypominanie uczniom procedur związanych z COVID19, kontrolowanie ich przestrzegania. Rozmowy wspierające z uczniami.	Uczeń rozumie potrzebę dbałości o higienę osobistą porządek wokół siebie oraz wie, w jaki sposób powinien o nią dbać. Uczeń zna zasady udzielania pierwszej pomocy. Uczeń posiada istotne informacje na temat zagrożenia COVID19, zna i przestrzega procedur w tym zakresie. Uczeń radzi sobie z emocjami dotyczącymi COVID19, wie, do kogo może zwrócić się o pomoc w tej kwestii.
1. Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły. 2. Uczenie prawidłowych zachowań w razie np. pożaru, wypadku, kradzieży. 3. Zapoznanie dzieci z właściwym zachowaniem na wypadek alarmu. 4. Wdrażanie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej.	Pogadanki, spotkania z policjantem, filmy, pokaz, konkursy plastyczne, Próbny alarm. Układanie harmonogramu dnia (sen, nauka, wypoczynek), pogadanki, rozmowy z uczniami.	Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, stara się je przestrzegać. Uczeń wie jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, zna telefony alarmowe. Uczeń właściwie organizuje własną pracę i odpoczynek.

1. Zapoznanie z optymalnym rozkładem posiłków w ciągu doby. Przedstawienie pozytywnego albo szkodliwego wpływu niektórych pokarmów na zdrowie człowieka. 2. Poznanie wartości odżywczych warzyw i owoców. Przestrzeganie zasad higieny w czasie przygotowywania posiłków. 3. Zagrożenia dla zdrowia związane z porami roku (jesień, wiosna). Sposoby zabezpieczania się przed chorobami. 4. Kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych.	Spotkania z pielęgniarką, filmy, pogadanki, zajęcia warsztatowe, Dzień bezpiecznego Internetu. Przygotowanie w grupach sałatki owocowej. Plakat „Kolorowo czyli zdrowo”. Praca plastyczna „Trójwymiarowy parasol”. Przygotowanie „zdrowych” kanapek. Spotkanie z pielęgniarką. Scenki – w gabinecie lekarskim.	Uczeń poznaje zasady zdrowego odżywiania się i ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną. Uczeń za wartości odżywcze warzyw i owoców. Przestrzega higieny przygotowywania posiłków. Stara się poprawnie wartościować i wybierać programy oraz kontrolować czas korzystania z nich. Uczeń ubiera się stosownie do pory roku i pogody. Zna najważniejsze wartości odżywcze wybranych produktów żywnościowych.
1. Stwarzanie uczniom okazji do aktywności ruchowej.	Nauka zabaw ruchowych, gier, zabaw terenowych i częste ich stosowanie. Wycieczki piesze, turnieje sportowe.	Uczeń docenia znaczenie aktywności ruchowej.
1. Kształtowanie umiejętności obserwowania przyrody. Uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska. 2. Dbanie o stan środowiska w najbliższej okolicy. 3. Rozwijanie postaw proekologicznych. 4. Uświadomienie dzieciom konieczności oszczędzania wody i dbania o jej czystość.	Wycieczki po okolicy, do parku, lasu, spotkania z leśniczym, dokarmianie ptaków i zwierząt, segregowanie śmieci w szkole, zbiórka nakrętek, puszek, elektrośmieci. Plakat „Czysta woda, zdrowia doda”. Filmy, pogadanki.	Uczeń poznaje współzależność między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym i stara się o nie dbać. Uczeń rozumie, że wodę należy oszczędzać i dbać o jej czystość.

Klasy II

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Rozwijanie świadomości ekonomicznej.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Kształtowanie postaw patriotycznych. Utrwalenie wiedzy na temat symboli narodowych. 2. Poznawanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich 3. Poznawanie swojej miejscowości, wybranych urzędów i miejsc, w których jest udzielana pomoc społeczności lokalnej. 4. Poznawanie sylwetek słynnych Polaków, patrona szkoły. 5. Szkolne obchody świąt narodowych.	Pogadanki, wycieczki, udział w uroczystościach szkolnych i gminnych o wymowie patriotycznej, filmy, audycje telewizyjne i inne. Wizyta w wybranym urzędzie, instytucji i wywiad poświęcony pracy w tym miejscu.	Uczeń kształtuje w sobie poczucie tożsamości narodowej, przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej. Wie czym jest patriotyzm. Zna charakterystyczne obiekty w swojej miejscowości i zna jej walory.
1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami zawartymi w Statucie Szkoły. 2. Wdrażanie do podejmowania zadań i odpowiedzialności za ich realizację (trójki klasowe, pełnienie dyżurów). 3. Wspólne organizowanie imprez klasowych, niektórych zajęć, dekoracji klasy itp. 4. Samopomoc koleżeńska, opieka nad klasopracownią.	Wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych, pomoc słabszym, niepełnosprawnym, chorym. Pogadanki, zajęcia realizowane przez nauczycieli, wychowawców, pedagogów.	Dziecko ma poczucie przynależności do klasy, współdziała w grupie, uczy się postaw społecznych, wychowuje się do demokracji i samorządności.
1. Omówienie z uczniami praw i obowiązków dziecka w rodzinie. 2. Wzmacnianie więzi emocjonalnej z najbliższą rodziną. 3. Przekazywanie wartości związanych z rodziną. 4. Szczególna opieka nad dziećmi	Pogadanki, organizowanie Dnia Dziecka, Matki, Ojca, Babci, Dziadka. Dofinansowanie obiadów, pomoc	Uczeń rozumie rolę i znaczenie rodziny w życiu człowieka. Zna sposoby okazywania szacunku i wdzięczności jej członkom.

z rodzin z problemami i w sytuacjach kryzysowych. 5. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia, dziecka, człowieka. 6. Przekazanie informacji o tym, gdzie należy szukać pomocy np. w sytuacjach naruszania nietykalności, przemocy itp. 7. Wdrażanie do współpracy, jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym. 8. Kształtowanie postaw ograniczonego zaufania do osób nieznajomych.	dzieciom z rodzin ubogich. Współpraca z instytucjami wspomagającymi rodzinę i dziecko. Informacje na gazetkach ściennych, na stronie szkoły. Pogadanki, zajęcia realizowane przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga.	Uczeń ma zapewnioną niezbędną pomoc, w tym materialną w trudnych sytuacjach . Uczeń zna numery telefonów instytucji. Wie, gdzie należy szukać pomocy w sytuacjach, gdy zagrożone jest jego zdrowie, życie oraz jego bliskich, znajomych. Rozpoznaje sytuacje zwiastujące zagrożenie i umie właściwie reagować. Prezentują postawę ograniczonego zaufania do ludzi nieznajomych.
1. Przygotowywanie uczniów do właściwego gospodarowania pieniędzmi. 2. Uczenie uczniów poszanowania i przestrzegania praw.	Pogadanki i rozmowy z uczniami nt. wartości pieniędzy i oszczędzania, gospodarowania np. własnym kieszonkowym itp. Zabawy tematyczne. Rozmowy z uczniami nt. podstawowych przepisów prawa i ich znaczenia w życiu społecznym (np. przepisów ruchu drogowego itd.). Uświadomienie uczniom konsekwencji nieprzestrzegania praw.	Uczeń ma świadomość wartości pieniędzy i oszczędzania, umie gospodarować swoimi pieniędzmi. Uczeń ma świadomość podstawowych przepisów prawa funkcjonowania w jego otoczeniu, ich znaczenia w życiu społecznym oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania. Respektuje przepisy obowiązujące w szkole i na drodze itp.

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i rówieśniczej.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Dokładne rozpoznanie środowiska rodzinnego pod kątem mogących się pojawić w przyszłości problemów natury społeczno – emocjonalnej (choroby, sytuacja materialna, patologie, przemoc w rodzinie, i inne). 2. Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia konfliktów i problemów wychowawczych. 3. Integrowanie społeczności klasowej.	Rozmowy z rodzicami, zabawy socjoterapeutyczne, psychodramy, rozmowy z uczniami, pogadanki, filmy . Zabawy, zajęcia integracyjne, wycieczki, uroczystości klasowe.	Uczeń poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej. Potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych. Uczeń czuje się związany z grupą i wychowawcą.
4. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 5. Wdrażanie do empatii do ludzi biednych, chorych, pokrzywdzonych przez los. 6. Wdrażanie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd. 7. Rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań pod kątem uczciwości, eliminowanie np. ściągania, wyręczania się innymi, wykorzystywania innych. 8. Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się, „mówienia nie”, gdy ktoś namawia do niewłaściwych lub niebezpiecznych zachowań.	Pogadanki, zajęcia, psychodramy, dyskusje. Uczenie reagowania na zjawiska dyskryminacji i przemocy. Zawieranie kontraktów klasowych, rozmowy, psychodramy, filmy, spotkania z policjantem, kontakty z rodzicami, spektakle profilaktyczne.	Dziecko uczy się wrażliwości na potrzeby innych, przyswaja sobie podstawowe zasady tolerancji. Potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych. Dziecko uczy się uczciwości, odpowiedzialności, asertywności, dokonywania słusznych wyborów.

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Umożliwianie uczniom udziału w różnych wydarzeniach kulturalnych, 2. Zapewnienie możliwości zwiedzania zabytków, wystaw muzealnych i artystycznych 3. Edukacja czytelnicza i medialna. 4. Powierzanie uczniom zadań zespołowych wynikających z bieżących potrzeb procesu dydaktycznego.	Wyjazdy do teatru, kina, wyjście do Centrum Kultury, „spotkania z muzyką” wycieczki krajoznawczo-turystyczne, zajęcia prowadzone przez nauczyciela biblioteki, konkursy, stosowanie aktywnych metod pracy, udział w konkursach.	Uczeń chętnie korzysta z dóbr kultury, umie się odpowiednio zachować w różnych miejscach i okolicznościach. Uczeń korzysta z biblioteki, wypożycza i czyta książki. Uczeń jest aktywny w procesie dydaktycznym, chętnie uczestniczy w proponowanych działaniach, konkursach.
5. Przygotowywanie uczniów do twórczej ekspresji. 6. Umożliwianie uczniom prezentowania swoich talentów i umiejętności na forum klasy i szkoły. 7. Promowanie książki, muzyki, kontaktu ze sztuką jako formy spędzania czasu wolnego i zdobywania wiedzy o świecie i sobie samym.	Konkursy piosenki, plastyczne, biblioteczne, inscenizacje, psychodramy, recytacje, śpiew, wystawki książek, czynny udział w uroczystościach szkolnych,	Dziecko podejmuje próby twórczego uczestnictwa w kulturze, poznaje rolę i znaczenie kultury i sztuki w życiu człowieka.

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej. 2. Realizacja profilaktyki zdrowego uzębienia. 3. Wdrażanie uczniów do utrzymywania w czystości miejsca pracy. 4. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy. 5. Uświadamianie uczniów w zakresie zagrożenia i profilaktyki COVID 19. 6. Wspieranie uczniów w radzeniu sobie z emocjami związanymi z pandemią. 7. Rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie z emocjami, w tym stresem, lękiem, niepokojem, smutkiem itp.	Pogadanki, rozmowy, spotkania z pielęgniarką, fluoryzacja. Przypominanie uczniom o dbałości o higienę osobistą i porządek wokół siebie. Udział uczniów w konkursach o tematyce zdrowotnej. Przeszkolenie uczniów w zakresie pierwszej pomocy. Pogadanki, filmy, rozmowy z uczniami, zapoznanie i przypominanie uczniom procedur związanych z COVID19, kontrolowanie ich przestrzegania. Rozmowy wspierające z uczniami. Pogadanka, rozmowy, filmy.	Uczeń rozumie potrzebę dbałości o higienę osobistą, porządek wokół siebie oraz wie, w jaki sposób powinien o nią dbać . Uczeń zna zasady udzielania pierwszej pomocy. Uczeń posiada istotne informacje na temat zagrożenia COVID19, zna i przestrzega procedur w tym zakresie. Uczeń radzi sobie z emocjami dotyczącymi COVID19, wie, do kogo może zwrócić się o pomoc w tej kwestii. Uczniowie potrafią stosować w praktyce strategie radzenia sobie ze stresem. Rozpoznają i radzą sobie z różnymi emocjami u siebie i osób ze swojego otoczenia. Wiedzą, gdzie mogą szukać pomocy.
1. Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły. 2. Uczenie prawidłowych zachowań w razie np. pożaru, wypadku, kradzieży.	Pogadanki, spotkania z policjantem, filmy, pokaz.	Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, stara się je przestrzegać. Uczeń wie jak zachować się w

3. Zapoznanie dzieci z właściwym zachowaniem na wypadek alarmu. 4. Wdrażanie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej.	Próbny alarm. Układanie harmonogramu dnia (sen, nauka, wypoczynek), pogadanki, rozmowy z uczniami.	sytuacjach zagrożenia, zna telefony alarmowe. Uczeń właściwie organizuje własną pracę i odpoczynek.
1. Uświadomienie wpływu właściwego odżywiania na zdrowie i kondycję fizyczną człowieka . Zapoznanie z optymalnym rozkładem posiłków w ciągu doby. Przedstawienie pozytywnego albo szkodliwego wpływu niektórych pokarmów na zdrowie człowieka. 2. Ukazywanie szkodliwości tzw. używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka. 3. Kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych.	Rozmowa, wspólne przyrządzanie sałatek i surówek. Włączenie rodziców do akcji promującej zdrowie: przygotowywanie zdrowych śniadań.. Spotkania z pielęgniarką, filmy, pogadanki. Dzień bezpiecznego Internetu.	Uczeń poznaje zasady zdrowego odżywiania się i ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną. Uczeń prezentuje właściwą postawę wobec stosowania używek. Stara się poprawnie wartościować i wybierać programy oraz kontrolować czas korzystania z nich.
1.Stwarzanie uczniom okazji do aktywności ruchowej.	Nauka zabaw ruchowych, gier, zabaw terenowych i częste ich stosowanie. Wycieczki piesze, turnieje sportowe.	Uczeń docenia znaczenie aktywności ruchowej.
1. Kształtowanie umiejętności obserwowania przyrody. Uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska. 2. Dbanie o stan środowiska w najbliższej okolicy. 3. Rozwijanie postaw proekologicznych.	Wycieczki po okolicy, do parku , lasu, spotkania z leśniczym, dokarmianie ptaków i zwierząt, segregowanie śmieci w szkole, zbiórka nakrętek, puszek, elektrośmieci, udział w akcji „Sprzątanie Świata”	Uczeń poznaje współzależność między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym i stara się o nie dbać.

KLASY III

1. Zapobieganie chorobom zakaźnym, w tym COVID. Dbłość o prawidłowy rozwój emocjonalny uczniów

- Częste rozmowy o sposobach zarażania się chorobami zakaźnymi, jak należy postępować, leczyć, zapobiegać.
- Jak okiełznać stres? Odgrywanie scenek sytuacyjnych, opowiadanie o sytuacjach stresujących. Jak sobie radzimy z tym?
- Stworzenie listy pomysłów przez klasę, jak sobie można dać radę w sytuacji stresującej. Emocje nazywam, rozumiem, wyrażam.
- Wspólne tworzenie recepty na smutek.
- Radzenie sobie ze strachem - pisanie pomysłów.

2. Integrowanie grupy i budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych.

- Redagowanie regulaminu klasowego, ankieta co nam przeszkadza a co podoba w relacjach w klasie. Wyciąganie wniosków.
- Wybór samorządu klasowego.
- Klasowy bal karnawałowy, uroczystości klasowe.
- Zajęcia integracyjne przy udziale pani pedagog.
- Wspólne rozwiązywanie kłopotów i problemów klasowych.
- Wycieczki, wyjścia klasowe.

3. Profilaktyka zachowań ryzykownych.

- Rozmowy wychowawcze na temat przemocy rówieśniczej.
- Rozwiązywanie problemów wychowawczych.
- Wspieranie uczniów w odkrywaniu indywidualnych zasobów-mocne strony, słabe strony.
- Jak rozwijać u uczniów umiejętności konstrukcyjnego komunikowania się z innymi?
- Jak być asertywnym? Jak nie ulegać i nie być agresywnym?

4. Problemy zdrowotne, prawne, finansowe, klimatyczne i ochrony środowiska.

- Spotkania z lekarzem lub pielęgniarką, rozmowy o zachowaniu sprzyjającym zdrowiu.
- Wykonywanie doświadczeń - poznawanie właściwości powietrza. Rola powietrza w procesie oddychania i omówienie przyczyn zanieczyszczenia powietrza.
- Uczenie wartości pieniądza i racjonalnego nim gospodarowania – rozmowy, zabawy tematyczne.
- Uświadamianie znaczenia prawa w życiu codziennym, wdrażanie do jego przestrzegania.
- Tworzenie plakatów zachęcających do dbania o ekologię.
- Rozmowa o postawach ekologicznych, udział w akcji "Sprzątania świata".

- Jak podnieść poziom energii w grupie (ćwiczenia stymulujące do działania) .

Klasy IV – VIII

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej. Rozwijanie świadomości prawnej i ekonomicznej.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla historii i tradycji, symbolów narodowych. 2. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia i obywatela Rzeczypospolitej Polskiej. 3. Zapoznanie z historią i tradycjami symboli narodowych 4. Zapoznanie z sylwetkami sławnych Polaków, w tym patrona szkoły. 5. Udział pocztu sztandarowego w uroczystościach gminnych.	Uroczystości szkolne, środowiskowe (Święto Niepodległości, 3 Maja itp.), Dzień Patrona Szkoły, konkursy, wystawy, gazetki, wycieczki do miejsc pamięci narodowej, „Żywe” lekcje historii. Realizacja podstawy programowej w tym zakresie.	Uczeń posiada poczucie tożsamości narodowej, wie, jak stać się dobrym obywatelem swego kraju i chce nim być. Jest świadomy swoich praw i obowiązków i stara się z nich wywiązywać.
1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami zawartymi w Statucie Szkoły i szkolnych regulaminach. 2. Zapozdawanie uczniów z podstawowymi przepisami prawa dotyczącymi praw człowieka, praw dziecka, postępowania w sprawach nieletnich itp. i konsekwencjami ich nieprzestrzegania. 3. Wdrażanie do ich respektowania. 4. Wspólne organizowanie imprez klasowych, niektórych zajęć, dekoracji klasy itp. 5. Samopomoc koleżeńska, opieka nad klasopracownią.	Pogadanki, zajęcia i projekty realizowane przez nauczycieli, wychowawców, pedagogów. Wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych, pomoc słabszym, niepełnosprawnym, chorym.	Uczeń ma poczucie przynależności do klasy, współdziała w grupie, uczy się postaw społecznych, wychowuje się do demokracji i samorządności. Zna swoje prawa i obowiązki. Zna i przestrzega zapisów określonych w statucie i regulaminach szkolnych.

1. Przygotowywanie uczniów do radzenia sobie w kwestiach ekonomicznych. Wdrażanie do oszczędności, przedsiębiorczości i racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami.	Omawianie kwestii związanych z ekonomią w ramach zajęć wychowawczych, z WOS, z doradztwa zawodowego. Działalność Spółdzielni uczniowskiej. Zbiórka puszek z przeznaczeniem na potrzeby szkoły i nakrętek na pomoc dla potrzebujących – informowanie uczniów o wynikach zbiórek. Zachęcanie uczniów do oszczędzania różnych zasobów i racjonalnego nimi gospodarowania w codziennych sytuacjach szkolnych.	Uczeń ma świadomość podstawowych kwestii ekonomicznych. Umie właściwie gospodarować posiadanymi pieniędzmi i innymi zasobami, potrafi je oszczędzać. Potrafi planować finansowanie własnych przedsięwzięć (np. wycieczki, zakupu wymarzonej rzeczy itp.). Ma świadomość znaczenia własnej aktywności w sferze ekonomicznej, planowania wydatków i oszczędzania.
---	---	---

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Budowanie u uczniów właściwej hierarchii wartości. 2. Wpajanie szacunku dla cudzej i prywatnej własności. 3. Proponowanie wzorców osobowych zaczerpniętych z historii, literatury, świata współczesnego.	Uroczystości szkolne, realizacja treści zawartych w programach nauczania, dyskusje, debaty, zajęcia warsztatowe.	Uczeń prezentuje właściwą postawę moralno-etyczną, jest wrażliwy na potrzeby innych. Postępuje zgodnie z zasadami współżycia społecznego.
1. Poszerzenie wiedzy nt. praw dziecka i praw człowieka. 2. Przekazywanie wartości związanych z rodziną. 3. Szczegółna opieka nad dziećmi z rodzin problemami lub w sytuacjach kryzysowych.	Pogadanki, dyskusje, organizowanie spotkań z udziałem członków rodziny, zajęcia z WDŻR. Zapewnienie pomocy, w tym materialnej uczniom jej wymagającym. Współpraca z instytucjami pomocy rodzinie.	Uczeń pogłębia swoją wiedzę nt. rodziny i zasad jej funkcjonowania. Rozumie znaczenie praw naturalnych i ustanowionych przez człowieka. Uczeń ma zapewnioną niezbędną pomoc, w tym materialną w trudnych sytuacjach

1. Uczenie się właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów. Eliminowanie agresywnych zachowań i prób siłowego rozwiązywania konfliktów. 2. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami. 3. Propagowanie życzliwości i otwartości w stosunkach międzyludzkich, kultury osobistej, zasad savoir vivre'u. 4. Promowanie odwagi cywilnej i reakcji w przypadku bycia świadkiem przemocy, wandalizmu, obrażania innego człowieka – uczenie „mądrej reakcji”.	Dyskusje, psychodramy, zajęcia warsztatowe, spotkania z policjantem, pedagogiem, spektakle profilaktyczne, nagradzanie wzorowych postaw - reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów.	Uczeń zna podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, stosuje w praktyce obowiązujące procedury zachowania się.
---	--	--

Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Tworzenie reguł współżycia klasowego 2. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu. 3. Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za konkretne wykroczenia popełniane przez nieletnich. 4. Wpajanie szacunku dla cudzej i prywatnej własności, eliminowanie kradzieży i niszczenie mienia. 5. Proponowanie wzorców osobowych zaczerpniętych z historii, literatury, świata współczesnego.	Zajęcia z wychowawcą, z pedagogiem, realizacja treści zawartych w programach nauczania, spotkania z policjantem, dyskusje.	Uczeń prezentuje właściwą postawę moralno-etyczną, jest wrażliwy na potrzeby innych. Postępuje zgodnie z zasadami współżycia społecznego.
1. Zapobieganie używaniu przez uczniów środków psychoaktywnych. 2. Wdrażanie uczniów do właściwego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu. 3. Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów, w tym poczucia własnej wartości, asertywności, empatii.	Zajęcia profilaktyczne, spotkania z policjantem, pedagogiem, spektakle profilaktyczne, konkursy, warsztaty, Dzień Bezpiecznego Internetu	Uczeń ma właściwy stosunek do używania środków psychoaktywnych. Posiada odpowiednie kompetencje do radzenia sobie z emocjami oraz w sytuacjach presji zewnętrznej.

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu na wartości europejskie.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Zapoznanie uczniów ze sposobami zdobywania i selekcji informacji . 2. Szkolny Dzień Talentów. 3. Zapewnienie oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających uzdolnienia. 4. Zespołowe i indywidualne przygotowanie i prezentowanie wiedzy zdobytej na dany temat. 5. Udział w konkursach przedmiotowych i innych, związanych z zainteresowaniami uczniów. 6. Przygotowanie uczniów do udziału w obchodach uroczystości zgodnie z kalendarzem imprez. 7. Stwarzanie możliwości poznawania kraju, zabytków, korzystania z dóbr kultury.	Udostępnianie czasopism, książek, filmy, Internet, zajęcia i rozmowy nt korzystania z nich. Prezentacja uzdolnień, udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych, zawodach sportowych i innych . Zajęcia pozalekcyjne rozwijające uzdolnienia. Organizowanie wycieczek turystycznych, wyjazdów do kin, teatrów i innych instytucji kulturalnych.	Uczeń poznaje sposoby samodzielnego zdobywania wiedzy, rozwijania uzdolnień i zainteresowań. Potrafi sprostać stawianym przed nim wymaganiom związanym z dalszą edukacją. Chętnie korzysta z różnych form życia kulturalnego.

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Formy realizacji	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Uczulenie na szczególną dbałość o higienę ciała i odzieży w okresie dojrzewania. 2. Propagowanie zasad racjonalnego odżywiania się, dbania o rozwój fizyczny i psychiczny, zdrowego stylu życia. 3. Promowanie racjonalnego rozkładu dnia: sen, czas poświęcony na naukę i wypoczynek. 4. Realizacja działań z zakresu profilaktyki zagrożeń, uzależnień, przeciwdziałania zaburzeniom	Pogadanki, filmy, spotkania z pielęgniarką, konkursy, spektakle profilaktyczne, warsztaty dla uczniów, pogadanki z wychowawcą, pedagogiem, tworzenie przykładowych jadłospisów, realizacja akcji „Trzymaj formę”, „Dopalaczom mówimy stop – wybieramy zdrowie”,	Uczeń dba o higienę osobistą, swoje zdrowie, rozwój fizyczny i psychiczny. Prezentuje właściwą postawę wobec zagrożeń i uzależnień.

psychicznym np. depresji, zaburzeń odżywiania, samookaleceń, myśli samobójczych itp. 5. Przekazywanie podstawowej wiedzy nt. udzielania pierwszej pomocy. 6. Zapoznanie uczniów z instrukcjami obowiązującymi w razie ogłoszenia alarmu i w innych sytuacjach zagrożeń.	Ćwiczenie udzielania pierwszej pomocy. Próbne alarmy.	Uczeń potrafi udzielić pierwszej pomocy, wezwać odpowiednie służby. Wie jak zachować się w sytuacji alarmu i różnych zagrożeń.
1. Uświadamianie uczniów w zakresie zagrożenia i profilaktyki COVID 19. 2. Wspieranie uczniów w radzeniu sobie z emocjami, w tym związanymi z pandemią. Niwelowanie negatywnych skutków emocjonalnych izolacji wynikającej z pandemii.	Zapoznanie i przypominanie uczniom procedur i zasad profilaktyki chorób zakaźnych, w tym COVID19, kontrolowanie ich przestrzegania. Rozmowy wspierające z uczniami. Integrowanie zespołów klasowych. Zajęcia wyrównujące braki z okresu nauczania zdalnego.	Uczeń radzi sobie z emocjami dotyczącymi COVID19, wie, do kogo może zwrócić się o pomoc w tej kwestii.
1. Ukazywanie znaczenia czynnego wypoczynku na świeżym powietrzu w dobie rozwoju techniki, komputeryzacji i innych. zagrożeń cywilizacyjnych. 2. Zapoznanie uczniów ze skutkami ingerencji człowieka w świat przyrody, aktualnym stanem środowiska naturalnego. 3. Dbanie o czystość wyznaczonego rejonu szkoły i jej najbliższego otoczenia. 4. Uczenie właściwego zachowania w kontaktach z przyrodą, eliminowanie zjawiska znęcania się nad zwierzętami. 5. Motywowanie uczniów do dbałości o środowisko naturalne, rozwijanie postaw proekologicznych.	Wycieczki klasowe, rowerowe, zabawy terenowe, pogadanki, dyskusje, treningi, festyny, selektywna zbiórka surowców wtórnych (nakrętki, puszki, elektrośmieci), Dzień Ziemi, Sprzątanie świata, zachęcanie do oszczędzania wody, energii elektrycznej, konkursy, wystawy.	Uczeń docenia znaczenie sportu, rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu, działa na rzecz ochrony swojego najbliższego środowiska, propaguje idee proekologiczne w najbliższym środowisku.

Określone powyżej obszary i zadania są realizowane w trakcie bieżącej pracy szkoły i są podstawą do opracowania planów wychowawczych klas na poszczególnych poziomach, stanowiących załącznik do niniejszego programu.

Działania skierowane do rodziców:

1. Regularne informowanie o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci.
2. Pedagogizacja rodziców prowadzona przez wychowawców klas i pedagogów zgodnie z potrzebami rozpoznanymi dla poszczególnych klas.
3. Porady i konsultacje dla rodziców prowadzone przez nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkole, a w miarę zgłaszanych potrzeb przez pracowników PPP w Warcie.
4. Zapoznanie rodziców ze Statutem szkoły i regulaminami, informowanie rodziców o obowiązujących konsekwencjach prawnych i procedurach postępowania oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią i innych problemów wychowawczych.
5. W razie potrzeby udostępnienie rodzicom informacji o ofercie pomocy specjalistycznej w przypadku używania substancji psychoaktywnych, problemów emocjonalnych i innych trudnych sytuacjach.

Działania skierowane do nauczycieli:

1. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego poprzez udział w szkoleniach i konferencjach.
2. W miarę potrzeb organizowanie rad szkoleniowych, konsultacji i poradnictwa dla nauczycieli prowadzonych przez specjalistów zatrudnionych w szkole oraz w PPP w Warcie.
3. Przekazanie nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
4. Udzielanie wsparcia nauczycielom i wychowawcom w realizacji zadań edukacyjnych, profilaktycznych i wychowawczych.

Zaopiniowano na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu:

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Rodziców w dniu: